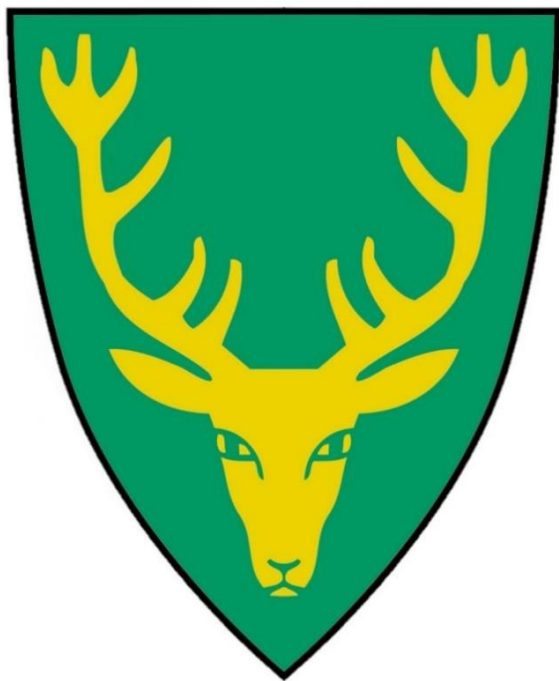

Eierskapsmelding

2025-2027

18.7.2025

Gjemnes kommune

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
1.1 Det rettslige grunnlaget	2
1.2 Generell informasjon om eierskapsmeldingen	2
1.3 Dokumentasjonskrav	3
1.4 KS sine anbefalinger om eierstyring	4
2. Prinsipper og retningslinjer for Gjemnes kommunes eierskap.	5
2.1 Generelt om eierstyringsprinsipper	5
2.2 Prinsipper for eierstyring i Gjemnes Kommune	5
3. Selskapsformer, eierskap og formål med eierskapet.....	9
3.1 Innledning	9
3.2 kommunale foretak (KF).....	10
3.3 Vertskommunesamarbeid.....	10
3.4 Kommunalt oppgavefellesskap (KO).....	12
3.5 Interkommunalt politisk råd	12
3.6 Interkommunale selskap (IKS)	13
3.7 Aksjeselskap (AS)	14
3.8 Samvirkeforetak (SA)	15
3.9 Stiftelser	15
3.10 Organisasjoner /Foreninger	15
3.11 Annet	16
3.12 Sammenligning av aktuelle selskapsformer	16
4. Kontroll og rapportering.....	17
5. Vurdering av Gjemnes kommunes eierskap i selskapene	17
5.1 Vertskommunesamarbeid.....	17
5.2 Kommunale oppgavefellesskap (KO)	18
5.3 Interkommunalt politisk råd	18
5.4 Interkommunale selskaper (IKS).....	18
5.4 Aksjeselskaper	18
5.5 Samvirkeforetak	19
5.5 Stiftelser	19

1. Innledning

1.1 Det rettslige grunnlaget

Eierskapsmeldingen og kommunens prinsipper for eierstyring gjelder for kommunens eierskap i alle selskaper hvor kommunen har vesentlige eierinteresser.

Det fremkommer av kommuneloven § 26-1 at:

«kommuner og fylkeskommuner skal minst en gang i valgperioden utarbeide eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret».

Videre lister bestemmelsen opp elementer som eierskapsmeldingen skal inneholde.

- **Kommunens prinsipper for eierstyring**
- **Oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.**
- **Kommunens formål med sine eierinteresser.**

Kommuneloven regulerer ikke innholdet i kommunens eierstyring og oppstiller dermed en ytre ramme og minimumskravene for hva eierskapsmeldingen skal inneholde.

Lovgivningen for den enkelte selskapsform oppstiller videre rammer og regler. Utover dette er selve utøvelsen av eierstyringen opp til hver enkelt kommune.

Av forarbeidene til kommuneloven fremgår det at eierskapsmeldingen skal inneholde en oversikt over alle virksomheter som kommunen har en form for eierinteresse i, uavhengig av hvilken organisasjonsform som er benyttet og uavhengig av eierandelens størrelse

Et vedtak i Gjemnes kommunestyre om eierstyringsprinsipper er ikke bindende for de selvstendige rettssubjektene med mindre dette er nedfelt i vedtekter, vedtatt i generalforsamling, representantskap eller på annen måte gjort forpliktende gjennom selskapets øvrige organer.

Den videre fremstillingen følger bestemmelsens ordlyd hvor alle kulepunkt behandles i dette dokumentet

1.2 Generell informasjon om eierskapsmeldingen

Eierskapsmeldingen er kommunestyrets redskap for utøvelse av en målrettet, forutsigbar og langsiktig eierskapspolitikk. Eierskapsmeldingen skal bidra til ønsket politisk styring og kontroll ved å gi rammer til valgte deltaker på generalforsamling og til representantskap.

Deler av den kommunale virksomheten er satt ut til kommunale selskaper. Det er derfor avgjørende at kommunen har et bevisst forhold til eierskapet og styringen av selskapene. Når kommunestyret legger deler av virksomheten til et selskap, medfører dette også en overføring av styringsrett til selskapet. Kommunestyret har likevel det overordnede ansvaret for hele kommunens virksomhet også den som drives av de kommunaleide selskapene

I en rapport utarbeidet av NIBR fremkommer det at «muligheten for å ivareta ansvarlig, pålitelig og borgernært styre kan svekkes ved bruk av andre organisasjonsformer enn egen driftsorganisasjon. For eksempel kan hensynet til demokratisk likhet bli svekket når styringen skjer i virksomhetens egne organer, som generalforsamlinger, representantskap og styrever, og ikke i kommunens folkevalgte organer».

Gjemnes kommune har ansvar for å løse lovpålagte oppgaver til det beste for innbyggerne i Gjemnes kommune. Oppgaveløsingen kan ivaretas og organiseres på ulike måter. En vesentlig del av oppgaveløsingen ivaretas av Gjemnes kommune sin administrasjon, men andre organisasjonsformer utenfor kommunens administrasjon kan tillegges ansvar for kommunens oppgaveløsning.

Det er ulike årsaker til at Gjemnes kommune velger å organisere oppgaveløsingen i andre organisasjonsformer. Det kan være ressursbesparende å samarbeide med andre kommuner og egne selskap kan være en god modell for økonomisk og politisk kontroll. Forutsetningen er at kommunen benytter de styringsmuligheter loven oppstiller for de ulike selskapsformer.

Hvis den politiske kontrollen ikke ivaretas tilfredsstillende, kan dette medføre at de folkevalgte mister innflytelse. Derfor er god eierskapspolitikk avgjørende for å forhindre at for mye beslutningsmyndighet og kontroll overføres fra folkevalgte organ til selskapsorgan. Eierstyring er en oppgave for de folkevalgte, hvor administrasjonens rolle kun er å styrke de folkevalgtes rolle.

1.3 Dokumentasjonskrav

Utskilling av virksomhet gjennom selskapsetablering medfører at styring av virksomheten må utøves innenfor selskapslovgivningens rammer og eventuell særlovgivning som regulerer virksomheten.

	Eierstyring	Rapportering
Lovpålagt	• Vedtekter / selskapsavtaler • Eierskapsmelding	• Årsberetning / årsregnskap
Frivillig	• Eierstrategier • Eier, aksjonær- og samarbeidsavtaler	• Eierberetning

Etablering av ulike selskapsformer krever at virksomheten i større grad styres gjennom ulike styringsdokumenter som vedtekter, selskapsavtaler, eierstrategier, samarbeidsavtaler m.m.

Selskapsavtaler og vedtekter

Selskapslovgivningen stiller krav om at det skal utarbeides vedtekter/selskapsavtale ved etablering av et selskap. Dokumentene skal vedtas av eierne. Lovgivningen regulerer også innholdet i dokumentene. Vedtekter eller selskapsavtalen skal blant annet angi virksomhetens formål. Eierne fastsetter den ytre rammen for selskapets virksomhet gjennom formålsparagraf.

I selskapsavtalen/vedtektene inngår andre bestemmelser som legger føringer for selskapets virksomhet og som regulerer forholdet mellom eierne. Dette omfatter bestemmelser om foretaksnavn, forretningsadresse, eierandeler, de styrende organ, låneopptak, eiernes økonomiske forpliktelser, opptak av nye eiere samt uttreden og avvikling av selskapet.

Årsberetning og regnskap

Selskapenes rapportering til eierne, offentlige myndigheter og andre interessenter er hovedsakelig regulert av selskapslovgivningen, regnskapsloven og kommuneloven. Samtlige selskap og samarbeid er forpliktet til å avlegge årsregnskap og årsberetning.

Innholdet i årsberetningen eller årsregnskapet reguleres som nevnt av den nevnte lovreguleringen. Årsregnskapene inneholder blant annet resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. I årsberetningen gis det videre informasjon om utviklingen og resultatet av selskapets virksomhet med mer.

Eierberetning

Den lovpålagte rapporteringen i form av årsberetning eller årsregnskapet er ofte den viktigste rapporteringen fra selskapet til eierne i eierorganene. Dokumentasjonen gir informasjon om økonomisk utvikling og risiko, resultater innenfor tjenesteproduksjonen samt andre forhold som er av betydning for eierne.

1.4 KS sine anbefalinger om eierstyring

I tillegg til eierstyringsprinsippene har KS utarbeidet et hefte med en rekke anbefalinger, som skal bidra til kunnskap om viktige hensyn og hva som bør være på plass for å få til en god eierstyring av selskaper og foretak, men også gi kunnskap til styremedlemmer i foretak og selskaper om god selskapsledelse og praktisering av roller og oppfølging når styringsformen endres.

KS sine anbefalinger er:

- **Velge selskapsform ut fra formål og behov**
- **Skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private**
- **Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap**
- **Utarbeide en årlig eierskapsmelding om selskapene for kommunestyret eller fylkestinget**
- **Revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig**
- **Holde jevnlig eiermøter**
- **Som hovedregel bør sentrale folkevalgte oppnevnes som representanter i eierorganet**
- **Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter**
- **Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret**
- **Vedtektsfeste bruk av valgkomite ved styreutnevnelser**
- **Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styrene**
- **Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i selskapsstyrene**
- **Som hovedregel bør styremedlemmer i morselskap ikke sitte i styrene i datterselskaper**
- **Oppnevne numeriske vararepresentanter**
- **Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet**
- **Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv**
- **Registrere styreverv i KS styrevervregister**
- **Sørge for at selskapene melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon**
- **Sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften**
- **Avklare forholdet mellom kommunedirektøren og daglig leder av foretaket ved opprettelse av kommunale eller fylkeskommunale foretak**

- **Sørge for at kontrollutvalget sikres gode nok rammebetingelser til å utøve sin funksjon på en god måte.**

2. Prinsipper og retningslinjer for Gjemnes kommunes eierskap.

2.1 Generelt om eierstyringsprinsipper

Eierstyringsprinsippene skal bidra til at utøvelsen av Gjemnes kommune sitt eierskap blir forutsigbart, strategisk, langsiktig og gjelder uavhengig av organisasjonsform.

Eierstyringsprinsippene bør legges til grunn for alle virksomheter kommunen har eierinteresser i.

Det presiseres, som nevnt ovenfor i punkt 1.1 at kommunestyrevedtak om eierstyringsprinsipper ikke er bindende for de selvstendige rettssubjektene med mindre dette er nedfelt i vedtekter, vedtatt i generalforsamling, representantskap eller på annen måte gjort forpliktende gjennom selskapets egne organer.

Utøvelsen av eierstyringsprinsippene forutsetter innarbeidelse i vedtekter eller vedtak i det enkelte selskaps eierorgan. Kommunens innflytelse på gjennomføringen av eierstyringsprinsippene i det enkelte selskap vil avhenge av kommunens eierandel og gjennomslag for vedtak i eierorganet til det enkelte selskap.

2.2 Prinsipper for eierstyring i Gjemnes Kommune

Gjemnes kommune legger til grunn følgende prinsipper for kommunens eierstyring

1. Gjemnes kommune er en ansvarlig eier og ved etablering av nye selskaper skal valg av selskapsform vurderes grundig.

I forkant av en selskaps- eller foretaksetablering er det behov for å vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig. Denne vurderingen ligger til kommunestyret å gjennomføre. Herunder om etableringen skal ligge til basisorganisasjonen eller om det er hensiktsmessig å benytte annen selskaps- eller foretaksform.

Noen av disse organisasjonsformene anses som forvaltningsorganer og andre organisasjonsformer er egne rettssubjekter med ulik grad av selvstendighet.

Ved vurderingen av egnet organisasjonsform må flere hensyn vektlegges. For det første må det vurderes hvilken grad av politisk styring som er ønskelig. Der virksomheten har en økende grad av selvstendighet reduseres de folkevalgtes styringsrolle. Videre må det vurderes hvilket ansvar Gjemnes kommune er villig til å påta seg.

Avslutningsvis bør Gjemnes kommune sitt eierskap og eierandel i en virksomhet ikke være større enn hva som er nødvendighet, sett hen til begrunnelsen og formålet med eierskapet.

Gjemnes kommune vil jevnlig vurdere om formålet med det enkelte eierskap står seg. I de tilfeller hvor kommunens formål med eierskapet har falt bort, vil Gjemnes kommune revurdere sitt eierskap helt eller delvis gjennom salg eller avvikling. Videre vil Gjemnes kommune sammen med representantskapet/styret vurdere om virksomheten til enhver tid har en hensiktsmessig organisasjonsform.

2. Gjemnes kommune utøver myndigheten og fremmer interessene overfor selskapene gjennom selskapenes eierorganer.

- ✓ Gjemnes kommune skal fremme sine eierinteresser i eierorganet, som er det øverste organet i virksomheten. Dette vil si gjennom generalforsamlingen i aksjeselskap, i representantskapet (IKS og KO), eller på årsmøter (SA).
- ✓ Gjemnes kommunestyre utøver indirekte styring av virksomheten ved å oppnevne kommunens representant til eierorganet. Dersom ikke annet er fastsatt i lov er det ordfører eller varaordfører som representerer Gjemnes kommune på disse møtene.

3. Gjemnes kommunes eierrepresentanter skal ivareta kommunens interesser, men møter som hovedregel ikke med bundet mandat. Prinsipielle spørsmål og kommunens standpunkt i sentrale saker forankres i folkevalgte organer.

- ✓ Gjemnes kommune sin eierrepresentant skal følgelig handle innenfor de rammer som kommunestyret har trukket opp i prinsipielle spørsmål.
- ✓ Slik vil kommunens stemmegivning i eierorganet gjenspeile det politiske flertallet i Gjemnes kommune. For de tilfeller det ikke foreligger konkrete instruksjoner eller signaler fra kommunestyret, skal kommunens representant avgi stemme innenfor loven, vedtekter/selskapsavtale og alminnelig lojalitet mot virksomheten og Gjemnes kommune.

4. Valg av styre skal skje etter innstilling fra valgkomite. Det må være en bevisst holdning til habilitetsreglene.

Valg av styret skal skje etter forslag fra en valgkomite. Formålet med en valgkomite er å sikre sammensetning av et styre med komplementær kompetanse i tråd med eiers formål med selskapet. Bruk av valgkomite bør vedtektsfestes. Videre bør valgkomiteen ha dialog med sittende styreleder og gis tilgang til styrets anbefalinger slik de fremkommer etter styrets egnevaluering.

Videre er det avgjørende med en bevisst holdning til habilitetsreglene. I denne sammenheng er det avgjørende å se hen til forvaltningslovens bestemmelser om habilitet.

Det fremkommer av forvaltningsloven § 6 om ugildhet at ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem, der selskapet er fullt ut offentlig eid. Dette innebærer at ledere og styremedlemmer i selskapet ikke kan delta når kommunestyret behandler saker hvor selskapet er part.

Loven er ikke til hinder for at ansatte og folkevalgte kan sitte i styret i selskap eller foretak, men kommunesektorenes etikkutvalg anbefaler at folkevalgte ikke bør sitte i styrene i kommunalt eide foretak og selskaper.

Videre bør ikke styremedlemmer i morselskap sitte som styremedlem i datterselskap. Hensynet til dobbeltroller tilsier at også sittende styremedlemmer ikke bør påta seg særskilte oppgaver for selskapet/foretaket, i tillegg til styrevervet.

5. Gjemnes kommune er pådriver for at styrerepresentantene har relevant kompetanse, kapasitet og faglig bredde ut fra selskapets egenart og formålet med eierskapet, og at alle styreverv blir registrert i KS sitt styrevervregister.

Valg av kompetente styrer er avgjørende for best mulig forvaltning av selskapene og for å oppnå eierens mål. Styrets kompetansebehov skal vurderes opp mot virksomhetens formålsparagraf, langsiktige strategier, den enkelte kandidats kapasitet og mangfoldet ved styresammensetningen.

Det skal tilstrebes at styret har en balansert kjønnsrepresentasjon. De nye bestemmelsene om kjønns sammensetning i styret må legges til grunn. Styret bør ha ulik og supplerende kompetanse, blant annet innen økonomi, organisasjon og bransjekunnskap om markedet virksomheten opererer i.

Virksomheten bør etterstrebe å gi styremedlemmer styreopplæring ved behov, herunder opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling.

Styremedlemmene skal registreres i KS styrevervregister, som den enkelte virksomhet må vedta å slutte seg til. Videre bør virksomheten vurdere om det er behov for styreforsikring for styremedlemmene. Styret bør også gjennomføre en årlig kompetansevurdering og evaluere vurderingen opp mot eiers mål med virksomheten.

6. Gjemnes kommune praktiserer åpenhet rundt eierskapene og skal være pådriver for at selskapene praktiserer prinsippet om meroffentlighet.

- ✓ Mer offentlighet og tilrettelegging for innsyn skal være et prinsipp.
- ✓ Det skal være åpenhet om kommunens valg av styremedlemmer.
- ✓ Det skal være åpenhet om godtgjørelse til styret.
- ✓ Kommunens eierskapsmelding skal gjennomgås og revideres hver valgperiode.
- ✓ Alle folkevalgte og ledere som påtar seg styreverv bør registrere vervene på www.styrevervregisteret.no.
- ✓ Samtidig som Gjemnes kommune praktiserer åpenhet rundt eierskapene, må Gjemnes kommune være profesjonell og en ansvarlig eier. Kommunen må derfor ha en fortrolig dialog med selskapene for å kunne forvalte eierskapet godt. Dette kan eksempelvis innebære at enkelte dokumenter må unntas offentligheten hvis dokumentene er forretningssensitive eller av andre grunner bør unntas.

7. Gjemnes kommune er pådriver for at selskapene legger FNs bærekrafts mål til grunn for egen drift og utvikling.

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Et bærekraftig selskap balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på en måte som bidrar til langsiktig verdiskapning uten å ødelegge mulighetene for kommende generasjoner.

Dette innebærer blant annet at selskap identifiserer og håndterer muligheter og risikoer knyttet til bærekraft og integrerer dette i selskapets strategier og virksomhetsstyring. Risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer og naturmangfold er eksempler på verdidrivere som bør identifiseres og håndteres i selskapenes strategiarbeid.

Gjemnes kommune skal bidra til bærekraftig verdiskaping ved at kommunen ser selskapene og foretakene i sammenheng med Gjemnes kommunes totale ansvar og tjenesteproduksjon.

8. Gjemnes kommune er pådriver for at selskapene fører en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk i tråd med etiske retningslinjer for Gjemnes kommune, og at lønns- og kostnadsnivået i selskapene er i samsvar med praksis og utvikling i egen kommune.

- ✓ Kommunen som eier skal medvirke til at selskapene utarbeider og jevnlig reviderer systemer for miljøstyring og etiske retningslinjer for selskapsdriften og rapporterer i forhold til disse.
- ✓ Kommunenes representant i eierorganet skal være en aktiv pådriver for at selskapet fører en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk i tråd med de etiske retningslinjene for Gjemnes kommune.

9. Gjemnes kommune er pådriver for at investeringer og fondsavsetninger i selskapet er tilpasset formålet med eierskapet og selskapets kortsiktige og langsiktige behov

De ulike selskapsformene har i ulik grad behov for å ta opp lån eller etablere fond. Eksempelvis vil selskaper som er opprettet for å ivareta driftsoppgaver isolert sett ha mindre behov for å ta opp lån eller etablere fond. Dette stiller seg annerledes for selskaper som har høye investeringsbehov.

Som eier bør kommunestyret, fortrinnsvis gjennom selskapsavtalene uttrykke sin holdning til selskapenes investeringsnivå og fondsbruk. Praksisen bør differensieres ut fra selskapets egenart og formål.

Eksempelvis kan interkommunale selskaper (IKS), bare ta opp lån dersom det er fastsatt i selskapsavtalen.

Selskapene har en selvstendig økonomi, men for flere av selskapene så finansieres disse helt eller delvis gjennom overføringer fra eierkommunen(e).

Når det gjelder selskapenes mulighet for låneopptak og muligheten for å betjene lån, så avgjøres dette av hvor store egeninntekter selskapene genererer. Låneopptak i selskaper kan påvirke kommunebudsjettet ved at overføringsbeløpet må økes, som følge av økte låneopptak. Selskapenes låneopptak bør vurderes mot den økonomiske bæreevnen eierkommunen(e). Dette bør også praktiseres i de tilfeller hvor selskapsavtalen setter rammer for låneopptak.

For enkelte selskaper kan det være hensiktsmessig å ha en viss egenkapital, som kan avsettes til fond hvis det er store variasjoner mellom inntekter og utgifter mellom år. I denne sammenheng nevnes de tilfeller hvor selskapet ønsker å spare penger til kostnadskrevende innkjøp og i de tilfeller selskapet genererer egeninntekter av en viss størrelse. For andre selskaper bør dette skje unntaksvis som følge av at Gjemnes kommune sine midler ikke bør benyttes til å bygge opp fond hos andre rettssubjekter.

10. Alle selskaper hvor Gjemnes kommune har eierinteresser skal ha god internkontroll og risikostyring i forhold til selskapets karakter

- ✓ Selskapsorganiseringen endrer ikke kommunestyrets ansvar for kommunens samlede virksomhet. Kommunestyret må gjennom egenkontrollen føre et tilsyns- og kontrollansvar knyttet til om målene nås og regelverket etterleves.
- ✓ Kontrollutvalget har en viktig rolle i arbeidet med selskapskontroller og skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering og planen skal vedtas av Gjemnes kommunestyre. For at kontrollutvalget skal ivareta sine kontrolloppgaver i selskapene gir kommuneloven kontrollutvalget en rett til opplysninger og innsyn i selskaper som kommunen eier. Kontrollutvalget har også en rett til å foreta undersøkelser i selskaper kommunen eier.
- ✓ Selskapene forvalter store verdier og selskapene kan yte sentrale eller samfunnskritiske tjenester på vegne av eierkommunene. Derfor er det viktig at kommunestyrets egenkontroll suppleres av en god internkontroll i de enkelte selskapene. Internkontrollen bør være systematisk og tilpasses virksomhetens egenart, aktivitet og risikoforhold. Planer for internkontrollarbeidet bør inngå i selskapenes plan- og styringsdokumenter.
- ✓ Gjemnes kommune sin representant i eierorganet bør være en aktiv pådriver for at tilstrekkelig internkontroll etableres og at avvik og risiko følges opp og lukkes.

11. Eiermeldingen rulleres minst en gang per valgperiode

I henhold til kommuneloven § 26-1 skal eierskapsmeldingen utarbeides minst en gang i valgperioden og eierskapsmeldingen skal vedtas i kommunestyret.

Oppsummering

Prinsippene og retningslinjene tar blant annet utgangspunkt i anbefalingene fra KS, føringer for eierstyring i andre kommuner som har utarbeidet eierskapsmeldinger, og er ellers forsøkt tilpasset Gjemnes kommunes behov.

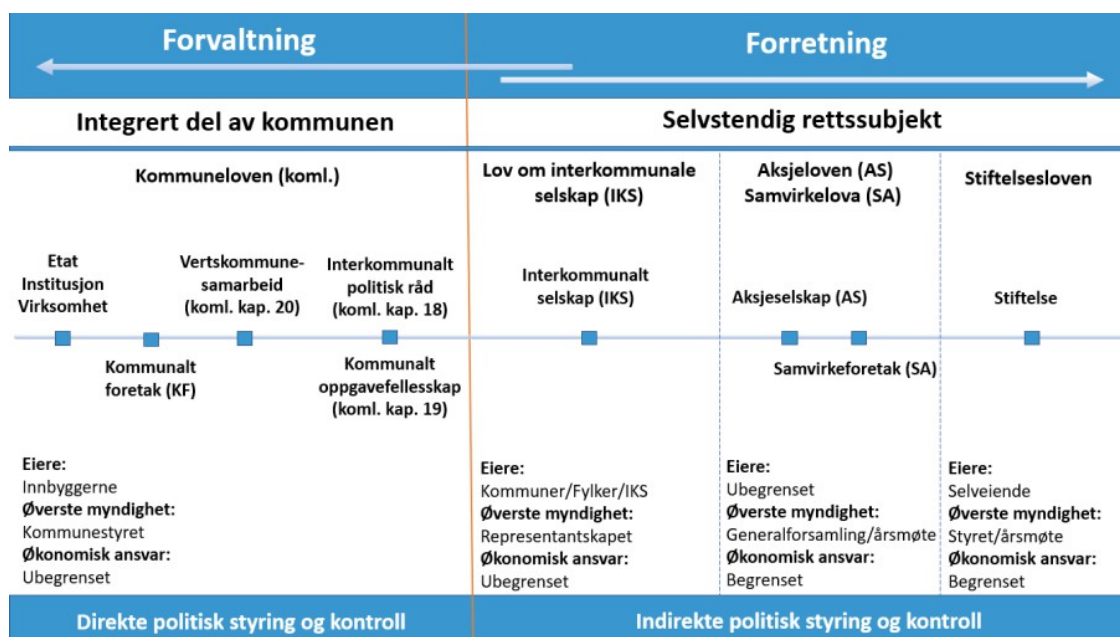
3. Selskapsformer, eierskap og formål med eierskapet

3.1 Innledning

For at Gjemnes kommunestyre skal etterleve eierstyringsprinsippene omtalt i kapittel 2, er det nødvendig med grunnleggende kunnskap om de ulike organisasjonsformene. Dette er avgjørende for å kunne velge rett organisasjonsform, utøve eierstyringen korrekt og på riktige arenaer samt å forstå hvilke krav kommunen som eier kan stille til virksomhetene.

I dette kapitlet vil det derfor redegjøres kort for ulike kjennetegn ved organisasjonsformene.

Det er en rekke alternative selskapsformer som kan benyttes ved kommunal tjenesteproduksjon, oppgaveløsning og annet kommunalt engasjement. Den nedenstående oversikten illustrerer hjemmel, styringsstruktur og det økonomiske ansvaret som er knyttet til de respektive selskapsformene. Den røde linjen illustrer skillet mellom organisasjonsformer som er underlagt kommunedirektør og selvstendige rettssubjekt.

Gjemnes kommune har valgt å legge deler av virksomheten til selskaper som både er en integrert del av kommunen og til selskaper som er selvstendige rettssubjekt.

3.2 kommunale foretak (KF).

Kommunale foretak reguleres av kommuneloven kapittel 9.

Foretaket er en del av kommunen som rettssubjekt, og har ingen økonomisk selvstendighet.

Reglene om kommunale foretak tar særlig sikte på å gi et alternativ for mer selvstendig organisering av kommunale oppgaver. Organiseringen benyttes som regel når både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn skal ivaretas. Organiseringen er i hovedsak tatt i bruk i større kommuner. Eksempler kan være drift av vannverk, drift av kommunal bygningsmasse, vaktmestertjenester eller lignende. De enkelte tjenesteenheter i kommunen bestiller da tjenester av det kommunale foretaket etter behov.

Foretaket ledes av et styre og en daglig leder. Lederen har ikke rapporteringsplikt til rådmannen, og er ikke underlagt han/henne, men rådmannen har uttalelsesrett før saker behandles i styret eller eventuelt i kommunestyret.

Det kommunale budsjettet setter rammene for foretakets virksomhet, og styret er bundet av budsjettet.

Gjemnes kommune har i dag ingen kommunale foretak.

3.3 Vertskommunesamarbeid

Interkommunalt samarbeid i form av vertskommunesamarbeid er spesielt egnet for lovpålagte oppgaver som krever at det fattes enkeltvedtak eller gis forskrifter.

Samarbeidsformen er ofte brukt på oppgaver som krever spesialisert kompetanse, som f.eks. barnevern, PPT og legevakt.

Vertskommunesamarbeidet er regulert i kommuneloven kap. 20 og av lovens § 20-1 fremgår det at kjernen i samarbeidet er at *en* kommune overlater til en *annen* kommune å:

- **utføre lovpålagte oppgaver og/eller**
- **treffe enkeltvedtak eller vedta forskrifter**

Kommunen som skal stå for utføringen kalles «*vertskommunen*». Kommunen(e) som delegerer oppgaver og avgjørelsesmyndighet omtales som «*samarbeidskommunen(e)*».

Med «*deltakerkommunene*» menes alle kommunene som deltar i samarbeidet, altså både vertskommunen og samarbeidskommunen(e).

Det er også mulig å organisere vertskommunesamarbeid med en felles, folkevalgt nemnd etter kommuneloven § 20-3. Dette er en lite brukt modell i interkommunale samarbeid.

Oppgaver og avgjørelsesmyndighet delegeres til vertskommunens kommunedirektør. På det området samarbeidet gjelder, stiller vertskommunen sin administrasjon til rådighet for samarbeidskommunen(e).

Som prinsippet er ellers i kommuneloven er adgangen til delegering begrenset mot saker av prinsipiell betydning.

Vertskommunens ansvar for å løse oppgavene som kommunene samarbeider om gir naturlig nok stor innflytelse på innholdet i samarbeidet. Kommunedirektøren i vertskommunen har videre arbeidsgiveransvar, herunder styringsrett, jf. kommuneloven § 13-1.

For å sikre balanse skal det utarbeides rutiner for orientering av samarbeidskommunen(e), videre kan samarbeidskommunen(e) gi instruksjer gjeldende for egne saker og egne innbyggere og eventuelt omgjøre vedtak etter forvaltningsloven § 35.

Kommunestyret, formannskapet og andre politiske organer i vertskommunen kan *ikke* instruere i eller omgjøre vedtak som er truffet på vegne av en samarbeidskommune. Det skal inngås en samarbeidsavtale mellom deltakerkommunene. Videre må samarbeidskommunen(e) fatte vedtak om hvilken kompetanse som delegeres. Kommunestyret i samarbeidskommunen(e) instruerer egen kommunedirektør til å delegere myndigheten til kommunedirektøren i vertskommunen.

Det vil si at kommunedirektøren i samarbeidskommunen(e) bestiller en tjeneste fra kommunedirektøren i vertskommunen, etter fullmakt og instruksjon fra kommunestyret i samarbeidskommunen(e).

Det obligatoriske innholdet i samarbeidsavtalen fremgår av kommuneloven § 20-4. Endringer krever vedtak i kommunestyrene i deltakerkommunene.

Regler for klagebehandling finnes i kommuneloven § 20-5.

Oppløsning av samarbeidet med umiddelbar virkning krever enighet. Samarbeidet kan sies opp med ett års varsel (økonomisk), med mindre annen frist er avtalt. Dette følger av § 20-8.

Nedenstående illustrasjon viser hvilke vertskommunesamarbeid Gjemnes kommune er deltaker i.

Vertskommunesamarbeid	Vertskommune	Formål
IKT Orkide	Kristiansund	Utføre oppgaver innenfor IT for samarbeidskommunene
Innkjøp	Kristiansund	Samarbeide om større offentlige anskaffelser Spesielt rammeavtaler
Barnevern	Kristiansund	Utføre barneverntjenester for kommunene i samarbeidet.
Barnevernsvakt	Molde	Utføre barneverntjenester utenfor ordinær arbeidstid
Interkommunale legevakt	Kristiansund	Tilby legevaktjenester til innbyggerne utenfor ordinær arbeidstid
Tøndergård skole og ressurscenter	Molde	Tilbyr tjenester til elever med ulike behov for ekstra oppfølging
Kulturskolen	Molde	Tilby kulturskoletjenester til innbyggerne i samarbeidskommunene
PPT	Hustadvika	Tilby tjenester til innbyggerne i samarbeidskommunene.
Bibliotekdrift	Kristiansund	Bidrar i driften av biblioteket i Gjemnes kommune
Landbruk	Gjemnes	Utfører tjenester innenfor lanbruksforvaltning for Kristiansund og Gjemnes kommune

3.4 Kommunalt oppgavefellesskap (KO)

Interkommunalt samarbeid i form av kommunalt oppgavefellesskap er egnet for samarbeid hvor det ikke treffes enkeltvedtak. Kommunale oppgavefellesskap kan treffe vedtak om interne forhold i samarbeidet og vedtak om forvaltning av tilskuddsordninger.

Kommunalt oppgavefellesskap reguleres av kommuneloven kapittel 19. Bestemmelsene i kommuneloven gir ingen nærmere føringer for hvordan kommunale oppgavefellesskap kan organisere seg, og fellesskapene står dermed fritt til å avgjøre om de ønsker å være egne rettssubjekt. Uavhengig av dette har deltakerkommunene ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av oppgavefellesskapets forpliktelser jfr. § 19-2.

I et kommunalt oppgavefellesskap er det representantskapet som er det øverste organet og hver deltaker skal være representert med minst ett medlem i representantskapet. Gjemnes kommune er deltaker i 2 kommunale oppgavefellesskap. Disse fellesskapene har videre valgt å opprette styre. Dette er ikke lovpålagt jfr. § 19-3.

Gjemnes kommune er deltaker i følgende kommunale oppgavefellesskap.

Kommunalt oppgavefellesskap (KO)	Formål
Friluftsrådet for Nordmøre og Romsdal KO	Regionalpolitisk motivert
Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal KO	Effektivisering av tjenesteproduksjonen

3.5 Interkommunalt politisk råd

Interkommunale politiske råd reguleres av kommuneloven kapittel 18.

Formålet med interkommunalt politisk råd er å behandle saker som går på tvers av kommune- eller fylkesgrenser. Rådene kan ikke treffe enkeltvedtak, men kan treffe vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Videre har den enkelte deltageren i et interkommunalt politisk råd ubegrenset økonomisk ansvar for sin andel av rådets forpliktelser.

Representantskapet er det øverste organet i et interkommunalt politisk råd. Videre skal samtlige deltakere i være representert med minst ett medlem i representantskapet.

Ved opprettelsen av et interkommunalt politisk råd, skal det utarbeides en samarbeidsavtale jr. kommuneloven § 18-4.

Gjemnes kommune deltar i Nord- Møre interkommunalt politiske råd (NIPR). Av samarbeidsavtalen fremkommer det at rådet ikke er et eget rettssubjekt.

3.6 Interkommunale selskap (IKS)

Interkommunale selskap reguleres av IKS-loven. Interkommunale selskap kan bare eies av kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskap.

Et interkommunalt selskap er et selvstendig rettssubjekt, som både økonomisk og rettslig er adskilt basisorganisasjonen. Hver deltaker har likevel et ubegrenset ansvar for de respektive eierprosentene av selskapets samlede forpliktelser.

Selskapets øverste organ er representantskapet, hvor deltakerkommunene utøver eierstyring gjennom sine valgte medlemmer. Hver deltakerkommune skal ha minst en representant i representantskapet. Videre skal det utarbeides en samarbeidsavtale og det velges et styre.

Interkommunale selskap er egnet i de tilfeller ved gjennomføring av kommunale tjenester som er behovs- og regelstyrt og som gjennom samarbeid er ment å gi stordriftsfordeler samt større fagmiljøer. Grunntanken er at tjenestene fra et interkommunalt samarbeid skal kunne utføres bedre og mer kostnadseffektivt for kommunens innbyggere og næringsliv.

Gjemnes kommune er deltaker i følgende interkommunale Selskaper (IKS).

Navn	Eier-andel	Oppgaver	Rapportering	Formål
Kristiansund og Nordmøre Havn IKS	6%	Ivareta og samordne den kommunale havnevirksomheten i samarbeidsområdet	Innkallinger og saksdokumenter. Styreprotokoller, budsjett, regnskap og årsmelding.	Samfunnsøkonomisk motivert
Romsdalhalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS	5,71%	Ta hånd om renovasjon, avfallshåndtering for kommunen		
Krisesenteret for Molde og Omegn IKS	3,8%	Lavterskeltilbud som gir voldsutsatte personer og deres barn trygghet, omsorg og sikkerhet		Effektivisering av tjenestetilbud, gå sammen om en omfattende tjeneste
Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS	4,77%	sikre nødvendig utvikling av brann- og		Samfunnsansvar og beredskap

		redningstjenesten i regionen	
IKA Møre og Romsdal IKS		Ta hånd om arkivering av dokumenter for kommunene i møre og Romsdal	Effektivisering av tjenestetilbud, gå sammen om en omfattende tjeneste

3.7 Aksjeselskap (AS)

Det rettslige utgangspunktet for aksjeselskap fremkommer av aksjeloven. Et aksjeselskap kan eies av kommunen alene eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner eller med private rettssubjekter. Aksjeselskap er et selvstendig rettssubjekt og ikke en del av kommunen.

For kommunen medfører dette en begrenset økonomisk risiko for selskapets økonomiske forpliktelser da en hefter økonomisk kun for innskutt kapital. Dette kan isolert sett tilsi at selskapet kan ta høyere risiko uten at dette går direkte utover aksjonærene. Ved dannelsen av et aksjeselskap kan kommunen tilpasse eierandelen vurdert mot formålet med eierskapet.

Aksjeselskapets øverste organ er generalforsamlingen og det er gjennom generalforsamlingen at eierne utøver den øverste myndighet i selskapet. Gjennom generalforsamlingen kan eierne oppstille rammer og gi nærmere regler for styret og daglig leder gjennom vedtekter, instruksjoner og andre generalforsamlingsvedtak. Videre er det generalforsamlingen som velger aksjeselskapets styre.

Videre ledes selskapet av styret og daglig leder. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapets drives i samsvar med eiernes formål, vedtekter, instruksjoner fra eier og øvrig lovgivning. Videre har styret en viktig oppgave ved å sikre den strategiske planleggingen for selskapet. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret gir.

Aksjeselskap dannes ofte i de tilfeller hvor virksomheten har tjenester som gjennomføres i et konkurranseutsatt marked. Men det finnes en rekke eksempler på at Gjemnes kommune er eier eller medeier i selskaper hvor det ikke er konkurranse.

Gjemnes kommune har eierandeler i følgende aksjeselskap.

Selskapets navn	Eierandel	Bokført verdi	Formål /Motiv for eierskapet
Nordmøre kompetanse		300	Regionalpolitisk motivert
Coop		300	Lokalpolitisk motivert
Myritunet AS Valldal		5000	Samfunnsøkonomisk motivert
Visit Nordmøre og Romsdal	1,67 %	51250	Samfunnsøkonomisk motivert
Langfjordtunnelen AS	0,23%	25000	Samfunnsøkonomisk motivert
Bølgen Invest AS	0,11 %	100000	Finansielt motivert
Molde Lufthavnutvikling	0,05%	10250	Samfunnsøkonomisk motivert
Helseinnovasjonssenteret	6%	50000	Regionalpolitisk motivert
Nordmørmusea	6 aksjer	60000	Regionalpolitisk motivert
Varde AS		0	Samfunnsøkonomisk motivert

3.8 Samvirkeforetak (SA)

Samvirkeforetak reguleres av samvirkeoven. Samvirkeforetak kjennetegnes ved at de er selvstendige rettssubjekt og dermed ikke en del av kommunen. Dette vil videre si at medlemmene ikke har ansvar for samvirkeforetakets gjeld utover et eventuelt andelsinnskudd. Det er videre et krav om at samvirkeforetaket har forsvarlig egenkapital.

Hovedformålet med samvirkeforetak er å fremme medlemmenes økonomiske interesser. Samvirkeforetak kan drive med alminnelig forretningsvirksomhet og har en organisasjonsform som bygger på en forutsetning om aktiv medlemsdeltakelse.

Årsmøtet er samvirkeforetakets øverste organ og samvirkeforetaket forvaltes av styret i tråd med vedtektene.

Gjemnes kommune er medlem i følgende samvirkeforetak.

Samvirkeforetak SA	Bokført verdi	Formålet/Motiv
Biblioteksentralen SA	300	Effektivisering av tjenesteproduksjonen
Angvik Bygdestue	100 000	Lokalpolitisk motivert
Møre og Romsdal Revisjon		Effektivisering av tjenesteproduksjonen

3.9 Stiftelser

Stiftelser reguleres av stiftelsesloven. En stiftelse er et selvstendig rettssubjekt og etableres gjerne for å ivareta et bestemt formål.

Stiftelser vil ikke nærmere bli omtalt som følge av at stiftelser er selvstendige juridiske enheter og ikke kan underlegges noen form for eierstyring. Her vises det til forarbeidene til kommuneloven hvor det blant annet fremkommer at oppretteren ikke har noe rådighet over formuesverdien som er overført til stiftelsen. Oppretteren kan heller ikke løse opp stiftelsen.

Uavhengig av dette listes de stiftelser hvor Gjemnes kommune er deltaker, som følge av at styrerepresentanter velges av Gjemnes kommunestyre.

Selskap	Innskutt kapital (kr)	Formål
Torvikbukt Ungdomsboliger		Lokalpolitisk motivert
Angvik Boliger	200 000	Lokalpolitisk motivert

3.10 Organisasjoner /Foreninger

Gjemnes kommune er også medlem i foreninger/organisasjoner gjennom å betale medlemskap. Slike medlemskap er typisk ment å bidra til at kommunens interesser innenfor en rekke områder ivaretas best mulig.

Gjemnes kommune er medlem i følgende organisasjoner

Forening/organisasjon	Beskrivelse
KS	Er interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for alle norske kommuner, fylkeskommuner og organiserer ca 500 bedrifter.

	KS skal sikre kommunesektoren best mulig rammebetingelser.
Nettverk for fjord og Kystkommuner	Formålet med nettverket for fjord- og kystkommuner (NFKK) er særlig å ivareta kystkommunenes interesser i forhold til å sikre retten til lokal forvaltning av sjø- og kystsonen, og gjennom blant annet ulike former for lokal beskatnings- og avgiftsandel gi vertskommuner en rimelig del av verdiskapningen og/eller kompensasjon for ulempene som bruk av kommunenes sjø-, land- og luftterritorium medfører.

3.11 Annet

KLP

Gjemnes kommune er både kunde på (pensjon) og eier/medlem av KLP. Som medlem plikter kommunen å innbetale egenkapitalinnskudd i den utstrekning det er nødvendig for å gi KLP tilfredsstillende soliditet. Egenkapitaltilskuddet kan bare tilbakebetales i forbindelse med flytting av kundeforholdet fra KLP. Ved utgangen av 2024 er Gjemnes kommunes egenkapitalinnskudd på kr 11.414.014,-.

3.12 Sammenligning av aktuelle selskapsformer

Valg av eierskapsform har ofte sammenheng med hvilken type eierskap en definerer det konkrete selskap under. I det følgende er det kort skissert ulike eierskapsformer.

Selskapsform	Rettssubjekt	Ansvar for selskapets forpliktelser	Øverste myndighet	Lovregulering
Aksjeselskap	Selvstendig	Begrenset	Generalforsamlingen	Aksjeloven
Samvirkeselskap/andelslag (SA)	Selvstendig	Begrenset	Årsmøtet	Samvirkeloven
Interkommunalt selskap (IKS)	Selvstendig	Ubegrenset	Representantskapet	Lov om interkommunale selskaper
Kommunalt foretak (KF)	Integrert del av kommunen	Ubegrenset	Kommunestyret	Kommunelovens kap. 9
Stiftelse	Selvstendig	Begrenset	Styret	Stiftelsesloven
Vertskommunesamarbeid	Integrert del av kommunen	Ubegrenset	kommunestyret	Kommunelovens kap. 20
Kommunalt oppgavefellesskap	Integrert del av kommunen	Ubegrenset	Representantskapet	Kommunelovens kap. 19
Organisasjoner/foreninger	Selvstendig	Ubegrenset	Årsmøtet	

Hvilken organisering en velger vil være avhengig av hvor stor politisk innflytelse en ønsker for driften av det enkelte selskapet.

4. Kontroll og rapportering

Kontrollutvalget har ansvar for selskapskontroll i interkommunale selskaper og kommunalt eide aksjeselskaper. Dette innebærer bl.a. at kontrollutvalget/revisor har rett til å innhente opplysninger fra selskapsorganene og til å være til stede på representantskapsmøte/generalforsamling.

Den løpende rapporteringen gjennom året skjer gjennom styrene i selskapene, og fra eiers side gjennom behandling av årsmelding og budsjett i den årlige generalforsamlingen. Ønsker eier å ta et større eierskap gjennom styring og føringer for selskapene kan det vurderes å øke graden av rutiner for rapporteringer. Til sammenlikning gjennomfører kommunenes enheter tertialrapporter som legges frem for politisk behandling.

Gjemnes kommune vil informere alle selskaper der kommunen har en eierinteresse om at de må gi ønsket informasjon fortløpende til kontrollutvalget. Kommunen vil også sende alle innkallinger, møtereferater og styreprotokoller til kontrollutvalget.

5. Vurdering av Gjemnes kommunes eierskap i selskapene

Det er ulik historikk og ulike grunner til at Gjemnes kommune har de eierskap i selskaper en har i dag. Utarbeidelsen av denne versjonen av eierskapsmeldinga viser også et behov for å vurdere opprydding i eierskap i selskaper hvor kommunen i dag har et marginalt eierskap hvor det er lite aktuelt å utøve en aktiv eierstyring fra kommunens side.

Når kommunestyret skal vedta strategier for eierskap, bør en prioritere å utvikle slike strategier for de eierskap hvor det kan ha størst betydning ut fra eierandel, størrelse, kompleksitet, økonomi, etc.

I tillegg er det åpenbart at kommunens deltakelse i NIPR er av strategisk stor viktighet for kommunen, og bør derfor kontinuerlig vies stor oppmerksomhet i kommunestyret i forhold til videre drift og utvikling.

Det kan generelt trekkes opp fem områder som bør være grunnlag når en foretar en vurdering av selskaper:

- a) Har kommunen en tydelig eierstrategi?
- b) Stemmer eierstrategien med dagens formål?
- c) Har kommunens engasjement fortsatt gyldighet?
- d) Er selskapets drift i samsvar med selskapets formål?
- e) Hvordan er selskapets økonomiske stilling?

5.1 Vertskommunesamarbeid

Interkommunalt samarbeid i form av vertskommunesamarbeid er spesielt egnet for lovpålagte oppgaver som krever at det fattes enkeltvedtak eller gis forskrifter.

Samarbeidsformen er ofte brukt på oppgaver som krever spesialisert kompetanse, som f.eks. barnevern, PPT og legevakt.

Gjemnes kommune er positive til å samarbeide med andre kommuner for å løse enkelte lovpålagte oppgaver.

Dagens vertskommunesamarbeid er hensiktsmessig og det bør følgelig ikke gjøres endringer i organisasjonsformen.

5.2 Kommunale oppgavefellesskap (KO)

Friluftsrådet for Nordmøre og Romsdal KO

Friluftsrådet for Nordmøre og Romsdal utfører frilutsrelaterte oppgaver på tvers av deltakerkommune. Disse oppgavene er ikke lovpålagte. Organisasjonsformen kan drøftes, men det virker hensiktsmessig at Friluftsrådet er organisert som et kommunalt oppgavefellesskap og at det ikke gjøres ytterligere vurderinger av organisasjonsformen nå.

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal KO

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal KO har som formål å utvikle og utføre den lovpålagte sekretariatsfunksjonen for deltakerkommunenes kontrollutvalg, jf. kommunelov og forskrift. Organisasjonsformen er hensiktsmessig med tanke på de oppgaver som utføres.

5.3 Interkommunalt politisk råd

Formålet med interkommunalt politisk råd er å behandle saker som går på tvers av kommune- eller fylkesgrenser. Rådene kan ikke treffe enkeltvedtak, men kan treffe vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Gjemnes kommune er i dag medlem av Nord - Møre interkommunale politisk råd (NIPR). Organisasjonsformen er hensiktsmessig med tanke på de oppgaver som utføres, men det hadde vært ønskelig at det interkommunale rådet hadde blitt utvidet slik at det hadde vært et felles råd for Nord-Møre og Romsdal. Det ville gitt rådet større innflytelse i mange sammenhenger.

5.4 Interkommunale selskaper (IKS)

Interkommunale selskap er egne rettssubjekter. Kommunens styring skjer gjennom deltakelse i styret og representantskap.

Opprettelse av interkommunale selskap er best egnet ved gjennomføring av kommunale tjenester som er behovs- og regelstyrt og som gjennom samarbeid er ment å gi stordriftsfordeler og større fagmiljøer.

En grunntanke er at tjenestene fra et interkommunalt selskap skal kunne utføres bedre og mer kostnadseffektivt for kommunenes innbyggere og næringsliv.

Organisasjonsformen passer godt når selskapets er av forretningsmessig karakter og selskapet ikke har behov for midler til drift fra deltakerkommunene.

Organisering gjennom interkommunalt selskap virker hensiktsmessig for de aktuelle selskapene og en foreslår ikke endring av dagens organisasjonsform.

5.4 Aksjeselskaper

Det overordnede prinsippet med eierskapet i aksjeselskap er at selskapet skal ha positiv inntjening og at det skal gi grunnlag for å betale utbytte.

Gjemnes kommune er i dag medeier i 12 aksjeselskaper. Eierskapet er i hovudsak regionalpolitisk motivert eller samfunnsøkonomisk motivert. Det eneste unntaket fra dette er eierskapet i Bølgen Invest.

Ingen av selskapene har en profil eller en økonomi som forsvarer utbetaling av utbytte. Flere av selskapene virker å ha en begrenset aktivitet. På grunn av dette bør en foreta en gjennomgang av selskapene og vurdere fremtidig eierskap.

En vil foreslå at en begynner med følgende selskaper

- Bølgen Invest
- Coop Marked.
- Molde Lufthavnutvikling

Vurderingene av disse selskapene legges frem til kommunestyret i en egen sak.

Aksjene i Visit Nordmøre og Romsdal er foreslått nedskrevet til kr 0 i forbindelse med etablering av et felles selskap for hele Møre og Romsdal. Dette legges frem som en egen sakt til kommunestyret.

5.5 Samvirkeforetak

Samvirkeforetak kjennetegnes ved at de er selvstendige rettssubjekt og således ikke en del av kommunen. Dette vil videre si at medlemmene ikke har ansvar for samvirkeforetakets gjeld utover et eventuelt andelsinnskudd. Det er videre et krav om at samvirkeforetaket har forsvarlig egenkapital.

Organisering virker hensiktsmessig for de aktuelle selskapene og en foreslår ikke endring av dagens organisasjonsform.

5.5 Stiftelser

Stiftelser reguleres av stiftelsesloven. En stiftelse er et selvstendig rettssubjekt og etableres gjerne for å ivareta et bestemt formål.

De 2 stiftelsene som er etablert i Gjemnes kommune har som formål å bidra til boligutvikling gjennom å bygge, eie og leie ut boliger. Begge stiftelsene kan vise til gode resultater og en ser ingen grunn til å foreslå en endring av dagens organisasjonsform.